

Hankintalain uudistus 2026

Software Finland ry näkökulma

ISO KUVA

Software Finland uskoo toimivaan ja reiluun kilpailuun keinona parantaa kaikkien hankintojen, myös julkisten hankintojen, laatua, kustannustehokkuutta ja innovatiivisuutta

Uudistus on kannatettava ja tärkeä

- Ensimmäinen askel kohti tehokkaampaa ja vastuullisempaa veroeurojen käyttöä

Kilpailumyönteinen talousajattelu

- Ei ideologia vaan toimintatapa
- Päätökset syntyvät kilpailun ja kysynnän-tarjonnan kautta, ei keskitetysti

Ohjelmistoalalla(kin) kilpailu on käytännössä ainoa toimiva keino varmistaa kehitys

- Ilman kilpailua digipalvelut jähmettyvät, kustannukset kasvavat ja teknologinen velka kasautuu
- Software Finlandin näkemyksen mukaan avoin kilpailu ei heikennä julkista palvelua – päinvastoin kilpailu parantaa palvelun laatua ja kestävyyttä pitkällä aikavälillä samalla säästämällä kustannuksissa

HL-uudistus: vaikutus ohjelmistotalaan

Inhouse (15§)

Markkinat aukeavat

Markkinakartoitus (65§)

Hankintojen

järkevöityminen

Osiin jakaminen (75§)

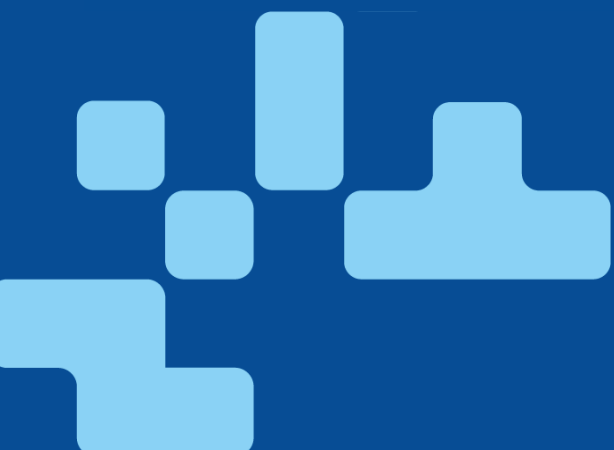

Pk-yrityksille kriittinen

Uudelleenkilpailutus (125§)

Parempaa laatua

INHOUSE (15§)

Vaikutus ohjelmistotalaan

Merkittävä muutos ohjelmistomarkkinoille

Mahdollisuudet

- Markkinoita avautuu, ei enää ohjata ratkaisuja, kehitystä, ylläpitoa, automaattisesti inhouse-yhtiölle
- Kasvua ohjelmistoyrityksille, jotka ovat aiemmin jääneet kokonaan kilpailujen ulkopuolelle
- +500Me/v kustannussäästöt siirtymän jälkeen
- Kilpailuneutraliteetti paranee: inhouse-yhtiö ei voi toimia “puolijulkisena ohjelmistotalona” ilman kilpailua

Vaikutus ohjelmistotalaan

Kaksoisrooli yhteishankintayksikkönä ja palveluntuottajana aiheuttaa kilpailuneutraaliteettiin liittyviä ongelmia erityisesti ICT-sektorilla.

Riskit

- Lyhyellä aikavälillä hankintojen hidastuminen, kun julkinen sektori opettelee uus-vanhoja toimintamalleja
- Joissain tapauksissa toimijat pyrkivät kiertämään muutosta (esim. konsortiot, rakenteelliset järjestelyt) -> vaatii valvontaa.

MARKKINAKARTOITUS (65§)

Vaikutus ohjelmistotalaan

Todella tärkeä muutos, mutta vain jos toteutus on aitoa.

Mahdollisuudet

- SaaS-mallit, lisensointilogiikan, jatkuvat kehitykset vs. projektit, etc avautuvat
- Ohjelmistoyritykset pääsevät vaikuttamaan hankinnan muotoiluun ennen kuin vaatimukset lukitaan.
- Vähemmän epärealistisia, vanhentuneita tai “teknologialukkoja” luovia vaatimuksia.

MARKKINAKARTOITUS (65§)

Vaikutus ohjelmistolaan

Tulisi ulottaa kaikkiin kansalliset kynnysarvot ylittäviin hankintoihin

Riskit

- “Näennäiskartoitukset”
- Vaatii aktiivista otetta hankintayksiköiltä

HANKINTOJEN JAKAMINEN OSIIN (75§)

Vaikutus ohjelmistotalaan

Erittäin myönteinen muutos ohjelmistoyrityksille

Mahdollisuudet

- Pk-yritysten pääsy kilpailuihin paranee merkittävästi
- SaaS-toimittaja voi tarjota vain omaa moduulia
- Dev-talot voivat tarjota kehitystä ilman infraa
- Julkinen sektori joutuu hyväksymään monitoimittajamallit

HANKINTOJEN JAKAMINEN OSIIN (75§)

Vaikutus ohjelmistotalaan

Osiin jakamisesta poikkeamisen perusteet ovat riittävän tarkkarajaisia, jotta velvoite toteutuu käytännössä

Riskit

- “kokonaisvastuus”
- Integraatiovastuut pitää määritellä fiksusti

UUDELLEENKILPAILUTUS (125§)

Vaikutus ohjelmistotalaan

Laadunparannus hankintoihin

Mahdollisuudet

- Vähentää “räätälöity yhdelle toimittajalle” -tarjouspyyntöjä
- Pakottaa hankintayksiköt kartoittamaan markkinoita etukäteen & välttämään teknologia- ja toimittajalukkoja
- Lisää todellista kilpailua ohjelmistohankinnoissa
- Laajempi toimittajakirjo

UUDELLEENKILPAILUTUS (125§)

Vaikutus ohjelmistotalaan

Pedatuista hankinnoista eroon

Riskit

- Lisää valmistelutyötä, mm tarjoajien aktivointi
- Huonosti tehty johtaa uudelleen tekemiseen

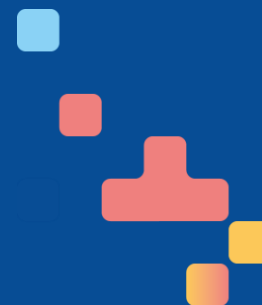

En osaa, koska en ole
tehnyt

Julkiset
hankinnat
lainuudistuksen
jälkeen?

We can do it!

Rasmus Roiha

Software Finland ry